

Система та суб'єкти фінансового моніторингу в Україні

Фінансовий моніторинг – сукупність дій, спрямованих на протидію та запобігання легалізації грошей, отриманих злочинним шляхом

Протидія відмивання «брудних» грошей – комплекс завдань щодо:

- встановлення кримінальної відповідальності за легалізацію (відмивання) «брудних» грошей;
- застосування адміністративних заходів, спрямованих на забезпечення ефективної системи боротьби з відмиванням грошей;
- застосування заходів покарання за вчинення небезпечного протиправного діяння, що передувало легалізації (відмиванню) доходів;
- вчинення процесуальних дій щодо справ про виявлення доходів, отриманих злочинними шляхом та з фінансування тероризму.

Запобігання відмиванню грошей:

- встановлення мінімальної суми фінансової операції, перевищення якої підлягає реєстрації банківською (або іншою) установою з метою можливої подальшої перевірки;
- розроблення та введення в дію переліку ознак, які дають змогу визначити, чи належить здійснювана фінансова операція до числа тих, що проводяться з метою відмивання грошей;
- встановлення відповідальності співробітників банківських (або інших фінансових) установ, через яких здійснюються фінансові операції, за інформування правоохоронних і контролюючих органів;
- проведення ідентифікації особи, яка здійснює фінансову операцію, що підлягає фінансовому моніторингу;
- забезпечення збереження документів, які стосуються ідентифікації осіб, котрі підлягають фінансовому моніторингу, та всієї документації про здійснення фінансової операції після проведення такої фінансової операції.

Об'єкт фінансового моніторингу

дії з активами, пов'язані з відповідними учасниками фінансових операцій, які їх проводять, за умови наявності ризиків використання таких активів з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення, а також будь-яка інформація про такі дії чи події, активи та їх учасників.

Система фінансового моніторингу складається з ~~державного та первинного рівнів~~

Державний фінансовий моніторинг - сукупність заходів, які здійснюються суб'єктами державного фінансового моніторингу і спрямовуються на виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Первинний фінансовий моніторинг

- сукупність заходів, які здійснюються суб'єктами первинного фінансового моніторингу і спрямовані на виконання вимог законодавства суб'єктів державного фінансового моніторингу.

Суб'єктами первинного фінансового моніторингу є:

- банки, страховики (перестраховики), страхові (перестрахові) брокери, кредитні спілки, ломбарди та інші фінансові установи;
- платіжні організації, учасники чи члени платіжних систем;
- товарні та інші біржі, що проводять фінансові операції з товарами;
- професійні учасники фондового ринку (ринку цінних паперів);
- оператори поштового зв'язку, інші установи, які проводять фінансові операції з переказу коштів;
- філії або представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності, які надають фінансові послуги на території України;
- спеціально визначені суб'єкти первинного фінансового моніторингу.

Спеціально визначені суб'єкти первинного фінансового моніторингу:

- суб'єкти підприємницької діяльності, які надають посередницькі послуги під час здійснення операцій з купівлі-продажу нерухомого майна;
- суб'єкти господарювання, які здійснюють торгівлю за готівку дорогоцінними металами і дорогоцінним камінням та виробами з них;
- суб'єкти господарювання, які проводять лотереї та азартні ігри, у тому числі казино, електронне (віртуальне) казино;
- нотаріуси, адвокати, адвокатські бюро та об'єднання, аудитори, аудиторські фірми, суб'єкти господарювання, що надають послуги з бухгалтерського обліку, суб'єкти господарювання, що надають юридичні послуги (крім осіб, що надають послуги в рамках трудових правовідносин);
- інші юридичні особи, які за своїм правовим статусом не є фінансовими установами, але надають окремі фінансові послуги.

**Первинний фінансовий
моніторинг включає
проведення
обов'язкового та
внутрішнього
фінансового моніторингу.**

Обов'язковий фінансовий моніторинг - сукупність заходів, які здійснюються суб'єктами первинного фінансового моніторингу, з виявлення фінансових операцій, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу, ідентифікації, верифікації клієнтів (представників клієнтів), ведення обліку таких операцій та відомостей про їх учасників, обов'язкового звітування про здійснювані фінансові операції, а також подання додаткової та іншої інформації.

Фінансові операції підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу, коли:

- фінансова операція здійснюється, дорівнює чи перевищує 150 000 гривень (для суб'єктів господарювання, які проводять лотереї або проводять та надають можливість доступу до азартних ігор у казино, будь-яких інших азартних ігор, у тому числі електронне (віртуальне) казино, - 30 000 гривень) або дорівнює чи перевищує суму в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, еквівалентну 150 000 гривень (для суб'єктів господарювання, які проводять лотереї або проводять та надають можливість доступу до азартних ігор у казино, будь-яких інших азартних ігор, у тому числі електронне (віртуальне) казино, - 30 000 гривень)

та

- має одну або більше ознак.

Фінансові операції підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу, коли

у суб'єкта первинного фінансового моніторингу виникають підозри, які ґрунтуються на:

- критеріях ризиків, визначених самостійно суб'єктом первинного фінансового моніторингу з урахуванням критеріїв ризиків, встановлених законодавством;
- встановленні за результатами проведеного аналізу факту невідповідності фінансової операції фінансовому стану та/або змісту діяльності клієнта;
- типологічних дослідженнях у сфері протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, підготовлених та оприлюднених

Взаємодія суб'єктів первинного фінансового моніторингу з суб'єктами державного фінансового моніторингу та іншими державними органами

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг

- Небанківські фінансові установи – резиденти страховики (перестраховики), страхові (перестрахові) брокери, кредитні спілки, ломбарди, фінансові компанії, лізингові компанії
- Платіжні організації, учасники чи члени платіжних систем у частині надання ними фінансової послуги щодо переказу коштів на підставі відповідних ліцензій;
- філії або представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності, які надають фінансові послуги на території України

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку

- професійні учасники фондового ринку (ринку цінних паперів) (крім банків);
-

Міністерство фінансів України

- суб'єкти господарювання, які проводять лотереї або будь-які інші азартні ігри
- суб'єкти господарювання, які здійснюють торгівлю дорогоцінними металами і дорогоцінним камінням та виробами з них
- аудитори, аудиторські фірми,
- фізичні особи - підприємців, які надають послуги з бухгалтерського обліку

Міністерство юстиції України

- нотаріусу, адвокати, адвокатські бюро та об'єднань
- суб'єкти господарювання, що надають юридичні послуги

Міністерство інфраструктури України

- оператори поштового зв'язку (в частині здійснення ними переказу коштів)
-

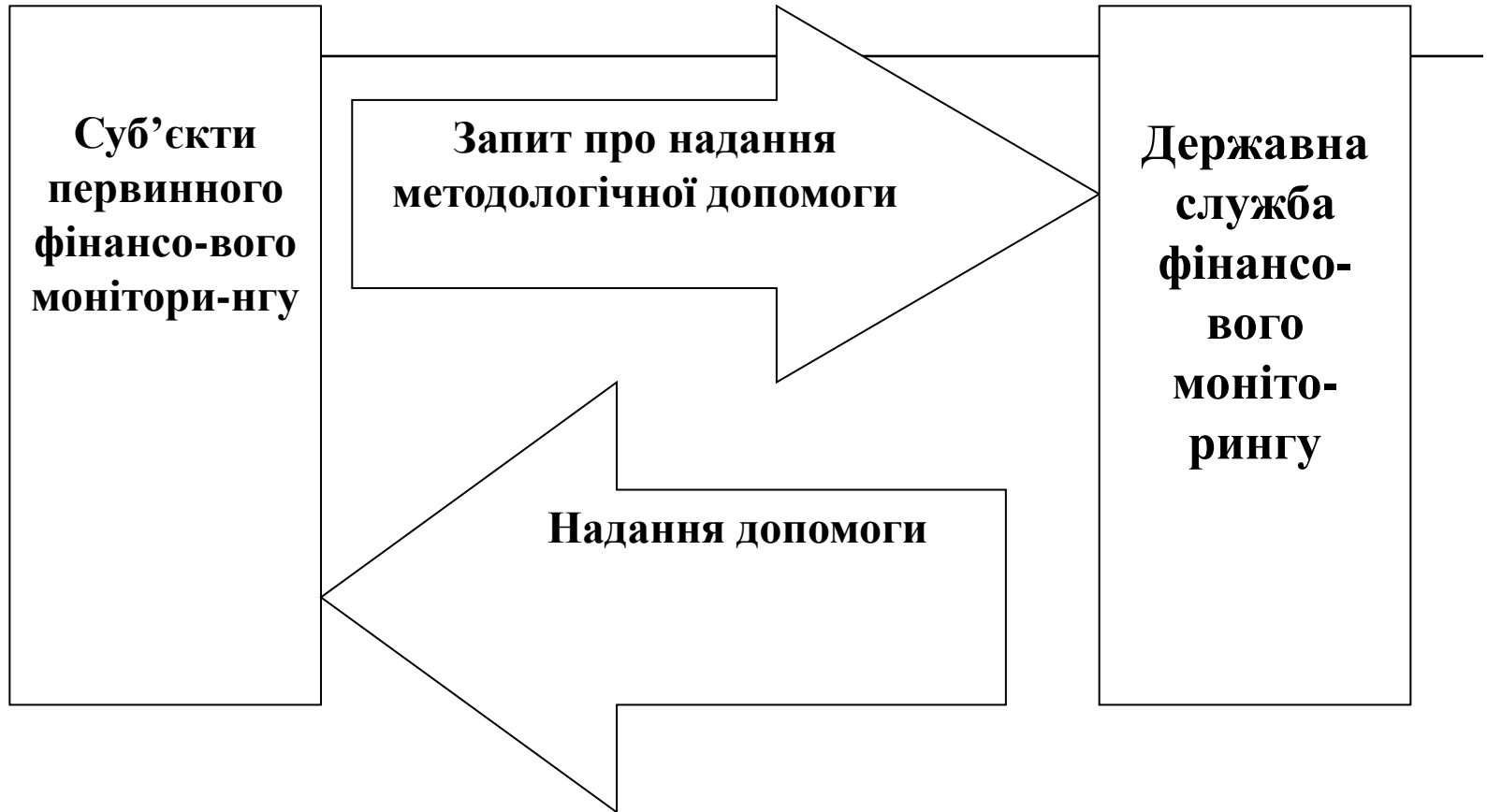
Міністерство економічного розвитку і торгівлі України

- товарні та інші біржі, що проводять фінансові операції з товарами

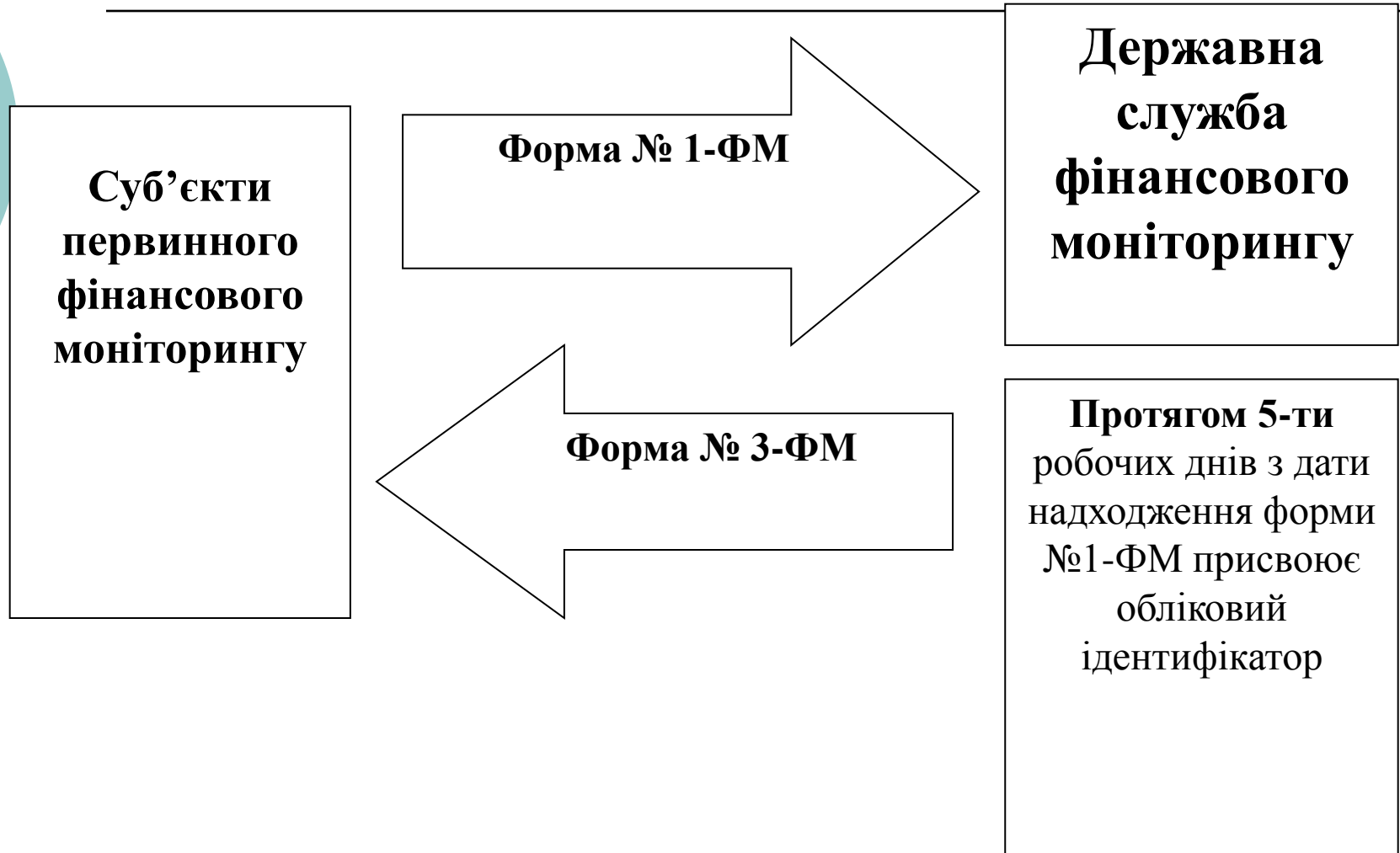
Державна служба фінансового моніторингу

- суб'єкти підприємницької діяльності, які надають посередницькі послуги під час здійснення операцій з купівлі-продажу нерухомого майна

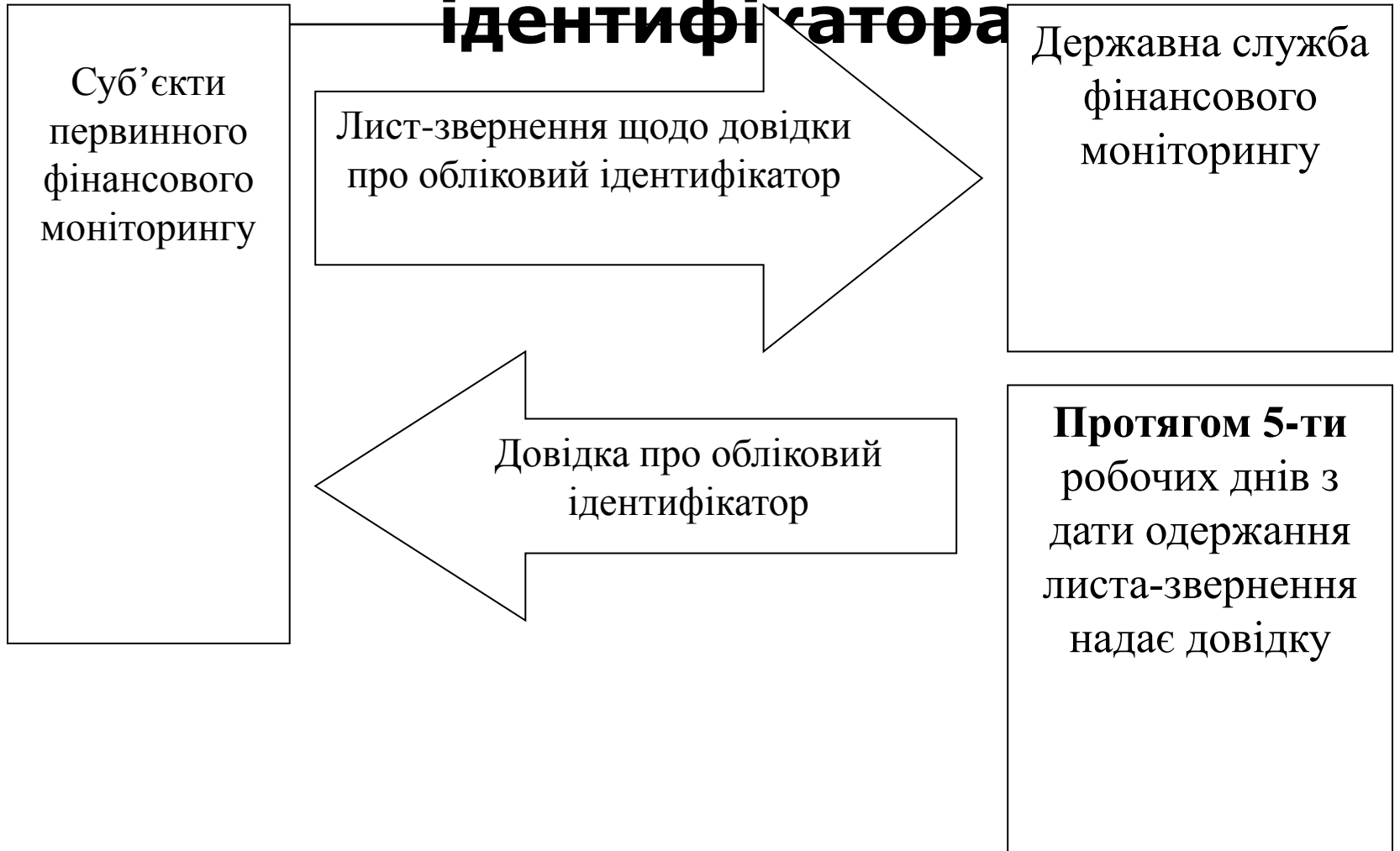
МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Постановка на облік у Держфінмоніторингу

Отримання довідки про присвоєння облікового ідентифікатора

Суб'єкти первинного фінансового моніторингу та інші органи державної влади

